

عنوان مقاله:

باز پژوهی موضوع شناسی جرم و جایگاه مجرم در تفکر اسلامی

محل انتشار:

کنفرانس ملی دستاوردهای نوین جهان در تعلیم و تربیت، روانشناسی، حقوق و مطالعات فرهنگی - اجتماعی (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

سعید علمی - دانشجوی کارشناسی ارشد فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

قوانین و مقررات جزایی هر جامعه به عنوان بخشی از نظام حقوقی حاکم، نمودار وضع اجتماعی و ارزش های حاکم بر آن جامعه است. نظام حقوقی اسلام با اهتمام ویژه ای که به مسایل جزایی و ایجاد نظم عمومی در جامعه دارد، از جایگاه والایی برخوردار است. با بررسی احکام و قوانین اسلام می توان به این حقیقت دست یافت که آنچه مشتمل بر مصالح است، بدان فرمان داده شده و آنچه مشتمل بر مفاسد است، از ارتکاب آن نهی شده است. از این رو، در آیات و روایات متعددی برای جلوگیری از ارتکاب بزه و گناه، عقوبت های مناسب را تشریح نموده است. از آنجا که درباره روابط فرد و جامعه نظریه های مختلفی اظهار شده، بدیهی است که در باب جرم نیز عقاید گوناگون خواهد بود. نظام هایی که برای آزادی شخصی، حدی قایل نشده اند و معتقدند که نباید فرد را از رسیدن به تمایلاتش بازداشت، مسیولیت جرایم را به گردن جامعه انداخته و می گویند این جامعه است که با سرکوبی عواطف فردی و جعل حدود، انسان را به گناه وادار می سازد. نقطه مقابل این نظر، افکار نظام های دیکتاتوری است که فرد را به کلی از ارزش واقعیش ساقط کرده، برایش هیچگونه شخصیت مستقلی قایل نمی باشند. بدیهی است اینان در مورد جرایم فردی، احکام قساوت آمیزی دارند. زیرا کسی که ذاتا ارزشی ندارد جرات کرده و به حریم یک چیز مقدس یعنی جامعه، تجاوز کرده است. اما اسلام، در اینجا نیز مانند همیشه نه درباره شخصیت اجتماعی غلو کرده و نه فرد را بیش از حد خود مقدس و عزیزشمرده است. آنگاه طبق همین اصل است که جرم و کیفر را نیز ارزیابی می کند. با آغاز حکومت جمهوری اسلامی در قوانین جزایی و مقررات بر مبنای فقه اسلامی تجدید نظر به عمل آمد و در نتیجه تحولی کلی پدیدار گشت و حقوق جزایی بر اساس حدود و دیات اسلامی تدوین گردید.

کلمات کلیدی:

اسلام، جرم، مجرم، کیفر

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/823242>

